

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LV. An descendiße ad inferos, sit spiritu receßiße in paradysum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

naſſage; Et, quod de Perſona Chriſti dici videtur; hoc de re ipſa, id eſt, Redemptionis vi intelligatur. Quo modo non à iter ad inferos deſcendit; quam ad nos è cœlis quotidie deſcendit. ſp̄itu nimirum & virtute.

3. CALVINVS Inſtit. lib. 2. cap. 16. §. 9. Chriſti Animam illuc deſcendere, vt mortuorum animas manumitteret, quid opus fuit? Eccenſat galeam, vt ſubſtantialem deſcenſum, adeoſque Perſonalem. Libenter equidem fateor, Chriſtum ipſis illuxiſſe VIRTUTE ſui ſpiritus; vt gratiam, quam ſapè guſtauerant duntaxat, mundo tunc fuiſſe exhibitam agnoſcerent. Et inſtrà. Vim mortis inde ampliſſicat Petrus, quod ad mortuos uſque penetrarit; dum Pie anima eius viſitationis præſenti aspectu ſunt potita: Contrà, Reprobis clariùs patet, ſe excludi ab omni ſalute. Subditque: Petrus docere voluit, Communem Vtriſque fuiſſe mortis Chriſti Senſum.

LUTHBRANI plerique quo ad talem deſcenſum, tenent contrarium.

AUTOR. Nota hîc Lector, Calvinû, I. Fingere deſcenſum Chriſti per dolores gehennæ toleratos; patet ſuprà. 2. Negare inferos reales; patebit inſtrà. 3. Locare eum ſanctorum animas in cœlo etiam ante Chriſti aduentum. 4. Negare, animas ſanctorum à Chriſto beatificatas. 5. Suam de virtuali deſcenſu ſententiam vult eſſe certiffimam.

Durandus noſter in 3. d. 22 q. 3. eandem ſuam eſſe putat probabilem; communè minimè reiicit. At cætera omnia Caluino contraria afferit. Iſto ſolum errat; ſentens, non eſſe creditu neceſſarium realem Chriſti deſcenſum ſecundùm eſſentiam.

Quem ideò, vt verè Durum, reiicit Bellarm. l. 4. de Chriſto c. 15. neque audiendus eſt tuendus minus: vt S. Scripturis, Symboli Apoſtolicæ articulo, (quem S. Auguſtinus Apoſt. Thomæ tribuit) Eccleſiæ Conciliis, Sanctorumque Pa-

trum contrarius Traditioni. Vnde Cœcil. Lateran. ait: *Deſcendit in Anima; reſurrexerit in Corpore; aſcenditque pariter in vitroque*: Hypoſtaſi tamen nunquam ſeparata ſiue à Corpore in ſepulchro, ſiue ab Anima in inferno.

Eſſectu ſanè pluribus tunc Chriſtus in locis erat; In cœlo, Angelos lætificando; In terra, compunctionem operando apud pios: Sub terra, illuminando Sanctos in Limbo præſens: In tartaro, damnatos terrificando.

QVÆSTIO LV.

An deſcendiſſe ad inferos, ſit ſpiritu reſceſſiſſe in Paradifum?

CALVINIſTÆ hîc ſcilicet argutantur devotuli: Sed deridiculi.

BVCERVS in Ioan. apud Schluſſelburgium in Theol. Calvin. libr. 2. art. 27. Et VVittakerus contra Duræum, alunt: *Inferni nomine Paradifus accipiendus eſt: vt deſcendiſſe Chriſtum ad inferos, ſit, ſpiritu eius, relicto Corpore, conceſſiſſe in Paradifum.*

CALVINVS. huic errori præbuit anſam, aperuitque fenestram: idque duobus: 1. Abnegando Limbum, deſcentoſque in eo Patres aduſque Liberatores. 2. Aſſerendo, patres ante Chriſtum Incarnatum in cœlis degiſſe Cœlites ſub Altari; non autem vidiffe Deum.

Iſthoc ſe aſſectis Caluini ſat probauit commentum: ideo tertium excogitarunt, locum paradifi.

Nos de Limbo poſtea; nunc de Paradifianis, deque cœli Subaltariſtis. Sed breuiſſimè, vt quibus alibi locus ſit proprius pertractandis, inſtrà q. 73.

I. DE PARADISO. In hunc deſcendiſſe Chriſtum quidam Calviniſtæ fabulantur; ſed an, quid, vbinam ſit Paradifus, vt piteſ

sces muti silent. 1. Voluntne Paradisum, & quæ in eo, per allegoriam interpretari, cum Philone Iudæo lib. 1. Allegoriarum, cum Valentino hæresiarcha, apud Irenæum lib. 1. c. 1. At iam olim damnata fuit hæc hæresis.

2. Cum igitur cum esse locum terrestrem omnes consentiant; Vbinam eum constituunt? In, aut sub terra? extra, an supra eam? In terra? Vt Iosephus lib. 1. Antiq. c. 1. putat orbem totum esse Paradisum. Extra terram? Nimirum in terra ea, quæ Oceanum ambire fingitur à Bar Cepha, apud S. Ephrem. Supra terram? Vt Bede placet esse proximum orbi Lunari. An in Mesopotamia? Vbi multi & graues paradisum seruari superstitem autumant, apud Bellarm. tom. 4. l. 1. de gratia c. 12. Quem iidem euastatū diluuiō arbitratur, similem cæteris orbis oris ac terris.

At iuxta istarum nullam opinionū Christus descendisset ad inferos: sed migrasse dicendus foret, vel ascendisse.

3. In rem est, critque gratum audire S. Augustinum Epist. 57. tom. 2. de hoc differentem: Quomodo Christus sit vbiq̄ue, & non vbiq̄ue. Hodie mecum eris in Paradiso. Hinc fortasse intelligendum dicit, paradisum quasi in aliqua cæli parte compositum: Aut quia vbiq̄ue Deus sit, Hominem quoque illum, qui in Deo sit, vbiq̄ue diffusum. 1. Agnosco, quemadmodum accipias Hominem Christum. Non vtiq̄ue, sicut quidam heretici, Verbum Dei & Carnē, hoc est, sine anima humana, ut Verbum esset Carni pro anima; vel esset anima pro mente humana, &c. Sed ita Vt Deum non crederes, nisi perfectum etiam Hominem credidisses.

2. Si ergo secundum Hominem putamus

dictum esse, Hodie mecum eris. &c. non ex his verbis in cælo existimād^o est esse Paradisus. Neque enim ipso die in cælo futurus erat Homo Christus Iesus, sed in inferno. Secundum Animam. Et de Carne quidem, quod eod die in sepulcro sit posita, manifestum est Euangelium: Quod verò illa Anima in infernum descenderit, Petrus prædicat, Act. 2. Non derelinques. &c.

3. Sed in sepulcro nemo Paradisum intelligit. Et si quisquam esset ita ABSURDVS, ut hoc sapere conaretur, eod quod sepulcrum in Horto erat; certè ab ista opinione reuocaretur, quod ille, cui dictum, Hodie mecum eris, non illo die fuit cum Christo in illo sepulcro. &c.

4. Restat igitur vt in inferno intelligatur esse Paradisus, vbi erat eod die futurus secundum animam Christus. Verum autem Sinum Abrahæ vel paradisi vocabulo censendum, vel ad inferos pertinere existimandus sit, non facile dixerim, &c.

Porro si utraque regio, & vbi diues torquebatur, & vbi pauper latabatur, in inferno esse credenda est; quis audeat dicere, Dominum Iesum ad pœnales inferni partes venisse tantum; Nec fuisse apud eos, qui in Abrahæ sinu requiescunt? Vbi si fuit: ipse intelligendus est paradisus, quem latronis anima illo die dignatus est polliceri. Quæ si ita sint, generale nomen paradisi est, vbi feliciter viuunt. Abundè appositeque respõsum Calvinistis est. Huc facit Bell. tom. 4. l. 1. de gratia c. 10. 11. &c.

II. DE SVBALTARISTICIS CALVINI animabus quas ipse in Psychopannychia, & BEZA lib. contra Brentium de Matæst. Christi, parte 2. confingit à corporibus abijisse ad cæli atrium; dormire que animas sub altari, idque ad vltimum vsque iudicium; nequedum vidisse Deum: Esse tamen præditas fide

fidē & charitate, & nobiscum in iisdem conjunctionas: *Inst. lib. 4. c. 20. & 26. §. 6.* prolixè disserit CALVINVS. ET LVTHERVVS *præleſt. in Genes. teste Staphilo.*

AUTOR. I. AT primus idem inuenit & docuit Tertullianus *lib. 4. in Marcionem.* Post hunc Vigilantius, teste Hieronymo *in lib. contra Vigil.* apud *Billarm. tom. 2. l. 1. de Beat. cor.* Idem tamen illud, Ante Christum Sanctos in cœlum receptos fuisse, est, inquit, *sententia prorsus inaudita in Ecclesia. Id quod sane deberet sufficere ad refutationem.* Porro Vide in meo *Antichristo par. 2. quæst. 34.* Et in *Genealog. par. 1. quæst. 27.* Et *infra quæst. 67. & 73.* Nunc duo me vocant, Limbus & Infernus, An sint?

QVÆSTIO LVI.

Num in quem Patrum Limbum descendit Christus?

CALVINVS *Inst. l. 2. c. 16. §. 9.* ait. *Ille de Limbo fabula, tamen magnos habens autores; nihil est tamen nisi fabula:* Addunt PVKITANI in Anglia & Scotia: *Et communis Patrum error est.*

1. CALVINVS in Ioan. c. 14. v. 3. *Factetur, Ille unius hares cœli possessionem nostro nomine adiut. ut per ipsum accessus nobis pateat.*

2. Exoritur tamen quæstio. *Qualis fuerit Patrum Veteris Testamenti conditio post mortem, antequam Christus in cœlum ascenderit? Vulgò enim colligunt, fideles animas in Limbo fuisse inclusas: quia dicat Christus suo in cœlum ascensu paratum iri locum.*

3. Respondet. *Ante reconciliationem peractam fideles animas, velut in Specula, erant intentæ ad redemptionem promissam: Et nunc beata quiete fruuntur, usque dum compleatur redemptio.*

AUTOR. Dicit: non docet hic, nec alibi vquam; nisi quod nostra quædam

testimonia eleuet.

I. LVTHERVVS oclamat ei *Comment. in Psal. 16. Sancti in sepulcro & inferno fuerunt sine dolore.* ANGLI (Hugnotici) reclamant: qui in suis ecclesiis cantillando Limbum identidem profitentur. Vide *Duræum ad Rationem 2. Campiani.*

II. LOTVS Inferni Quadruplex est, ait S. Thom. 3. dist. 22. q. 2. a. 1. q. 2. c. *Primus* Damnatorum. In quo sunt tenebræ, cum defectu diuinæ Visionis & Gratia, ac Poena sensibili. *Alter* supra hunc; In quo sunt prædicta; sed sine Poena sensibili; estque Limbus puerorū. *Tertius*, Purgatorium: supra eum, In quo sunt tenebræ, defectu diuinæ Visionis; sed non Gratia, & multa poena sensus. *Quartus*, Limbus Patrum, supra hunc: In quo sunt tenebræ, cum defectu diuinæ Visionis; estque Gratia sine poena sensibili.

Et in hunc solum totus essentialiter Christus descendit: in alios virtualiter. Ibi, ait August. *serm. 137. Portam inferni, & vœtes confregit. & omnes iustos, qui originali peccato tenebantur, absoluit.* D. Th. 3. q. 52. a. 5. 6. Ideò *Eccl. 24. Penetrabo omnes inferiores partes terra, cum distinctione dicta; & illuminabo omnes sperantes in Domino, Patres in Limbo. Qui dictus est Sinus Abrahæ, ratione Quietis; at Limbus, ratione inferni, & ob defectū gloria.*

Quies autem ea erat ratione immunitatis à poena; sed non à Desiderio: Beati, ab utroque sunt immunes. De gloria tamen sperata mirè gaudebant; de dilatolebant: Christus soluit vtrumque; per Visionem diuinæ Essentiæ euacuan-

M do